

Врз основа на член 75 став 2 од Законот за заштита и спасување (Сл. весник на РМ БР. 93/2012 година), и врз основа на Упатството за содржината на правилникот за заштита од пожари и експлозии (Сл. весник 80/2011) година, Универзитетскиот одбор на Универзитетот на Југоисточна Европа, ул. Илинденска бр. 335 Тетово, на седницата одржана на ден 18.11.2016 донесе:

ПРАВИЛНИК ЗА ЗАШТИТА ОД ПОЖАРИ И ЕКСПЛОЗИИ

ОПШТИ ОДРЕДБИ

Член 1

Со Правилникот за заштита од пожар и експлозии се регулираат организацијата за заштита од пожар, утврдувањето и спроведувањето на мерките за заштита од пожар, постапката во случај на пожар како и правата и должностите на вработените во спроведување на мерките за заштита од пожар и експлозија.

Член 2

Организирањето и спроведувањето на заштита од пожар и експлозија се врши врз основа на Законот за заштита и спасување, Законот за пожарникарство, Процената на загроеноста од природни непогоди и други несреќи, Планот за заштита и спасување од природни непогоди и други несреќи и врз основа на одредбите на овој Правилник.

Член 3

Работите на заштита од пожар се од заеднички интерес на Универзитетот на Југоисточна Европа како целина и тие се организираат и се спроведуваат единствено во сите објекти и простории на УЈИЕ.

Член 4

УЈИЕ -Тетово има обврска да ги заштитува од пожар и објектите и просторот кој граничи со Универзитетот.

Член 5

Планот за заштита и спасување од природни непогоди и други несреќи, должни се да го спроведуваат сите вработени на УЈИЕ -Тетово, независно од тоа дали се во редовен работен однос или на одредено работно време, како и сите студенти и други лица, кои по било кои основ се наоѓаат или се задржуваат во кругот или во просториите на објектите на Универзитетот.

1 ОРГАНИЗАЦИОНА, ФУНКЦИОНАЛНА И ПРОСТОРНА ПОСТАВЕНОСТ НА УЈИЕ

Член 6

УЈИЕ се наоѓа на ул. Илинденска бр. 335 - Тетово и на ул. Архиепископ Ангелариј – Скопје. За спроведување на мерките за заштита од пожар, во објектите и просториите на Универзитетот (канцеларии, училници, амфитеатри, спортска сала, лаборатории, студентски соби и истанати деловни простории) е формирана стручна служба, која се состои од Универзитетски одбор, Ректор на Универзитетот, Служба за обезбедување и другите вработени.

2 ПРАВА И ОБВРСКИ НА ВРАБОТЕНИТЕ

Универзитетски одбор

Член 7

Универзитетскиот одбор ги врши следниве задачи:
-Донесува Правилник за заштита од пожари и експлозии, пожарен куќен ред и одлука за обука на вработените на Универзитетот.

-Ги утврдува потребните финансии за обезбедување средства и опрема за заштита од пожари и експлозии и одобрува нивно користење.

-Добива извештај за состојбата на Универзитетот, заштитата од пожари и за степенот на безбедност и ги презема потребните мерки за унапредување на заштитата.

-Врши и други работи и задачи што придонесуваат за унапредувањето на заштита од пожари и експлозии.

Ректор на Универзитетот

Член 8

Ректорот ги има следните права и должности:

-Одговорен е за организирањето на заштитата од пожари и експлозии на УЈИЕ и за примената на пропишаните мерки за заштита од пожари и експлозии.

-Ги разгледува извештаите, препораките и мислењата на инспекциските органи и по нив донесува соодветни одлуки.

-Донесува одлуки за извршување на поединечни обврски од стручните служби од областа на подготовките на ПП заштита утврдени со Законот за заштита и спасување, Законот за пожарникарство и другите подзаконски акти на УЈИЕ –Тетово.

-Дава поддршка за обученоста на вработените при извршувањето на задачите од областа на заштитата од пожари и експлозии.

-Донесува Решение за отстранување на неправилностите и појавите кои можат да предизвикаат пожар или да го загорат животот на студентите, вработените, други лица и на имотот.

-Покренува постапка против одговорните вработени за неспроведување и непридржување кон мерките за заштита од пожари и експлозии.

Служба за обезбедување на Универзитетот

Член 9

Службата за обезбедување ги извршува следните задачи:

-Ги следи превентивните мерки за заштита од пожари утврдени со Законот и со други акти од таа област.

-Го изготвува Планот за заштита од пожари и експлозии и се грижи за неговото спроведување на ниво на Универзитетот.

-Ги следи прописите од областа на заштитата од пожари и експлозии, како и техничките достигнувања од таа област и во согласност со тоа предлага и презема конкретни мерки за унапредување на заштитата од пожари и експлозии.

-Во случај на појава на пожар или експлозија, непосредно учествува во откривање на причините за појавата

-Ги применува Законот за заштита и спасување и другите прописи од областа на заштитата од пожар и експлозии при проектирањето, изградбата, доградбата и при адаптација на објекти и простории.

-Обезбедува, за сите објекти и простории, соодветна техничка опрема и средства за гасење пожар, во зависност од степенот на опасноста.

-Се грижи противпожарната опрема да биде исправна и достапна и да биде поставена на видно место.

-Видно ги означува хидрантите и местата на ПП-апаратите.

-Во работните простории обезбедува соодветна опрема за гасење пожар, а вработените во тие простории ги обучуваат да ракуваат со опремата и да ја користат на пропишаниот начин.

- Се грижи сите училници, канцеларии, помошни простории, скалилата, ходниците и другите слични простории секогаш да бидат ослободени од сите предмети и работи кои можат да предизвикаат пожар или претставуваат пречка за слободно движење во овие простории.
- Се грижи електричните апарати и инсталации во сите објекти и простории секогаш да бидат исправни и изведени согласно со прописите.
- На видно место поставува ознаки за забрана на пушење, за внесување отворен оган и експлозиви.
- Се грижи излезите и премините за евакуација на студентите, вработените, други лица и на имот, секогаш да бидат слободни за пристап.

Други вработени

Член 10

Вработените ги имаат следниве обврски:

- Одговорни се за состојбата со заштитата од пожари и експлозии на Универзитетот.
- Во делокругот на својата работа ја контролираат и ја организираат заштитата со што ги штитат студентите и имотот на Универзитетот.
- Се залагаат и преземаат потребни мерки за доследна примена на утврдените и наложени мерки за заштита од пожари и експлозии.
- Во случај на воочени недостатоци, преземаат мерки за навремено отстранување на недостатоците.
- Се оспособуваат и вршат проверка на знаењата за заштита од пожари.
- Ја следат работата на сите апарати, инсталации и на другата опрема и секоја неисправност ја пријавуваат до претпоставениот.
- Се грижат пристапот до нивните работни места да биде постојано слободен.
- Внимателно да ракуваат со опасни материи и материјали и преземаат мерки за заштита при нивно користење.
- Користат лична опрема и средства за заштита.
- Пријавуваат појава на пожар или експлозија и учествуваат во локализирање и отстранување на опасноста од неа.
- Вршат евакуација на студентите, вработените и МТС според планот за евакуација.
- По завршувањето на работното време, вработените се должни да ги исклучат електричните апарати кои можат да предизвикаат пожар.
- Извршуваат и други работни задачи кои придонесуваат за унапредување на заштитата од пожари и експлозии.

Член 11

За сериозно прекршување на овој Правилник се смета:

- Неучествување во спроведување на мерките за заштита од пожар, во евакуација на студентите и вработените и во спасување на своето работно место и во објектите.
- Неучествување при гаснење пожар и спасување имот и лица и при отстранување на последиците предизвикани од пожар.
- Неводење грижа за исправноста на уредите, техничката опрема и на средствата за заштита од пожар.
- Неводење грижа за чувањето и за одржувањето на личната и колективна опрема со која располагаат објектите и вработените, а е за заштита од пожар.
- Неотстранување можни предизвикувачи на пожар.
- Неотстранување или непријавување какви и да било дефекти или оштетувања на електричната инсталации, електроуредите и сл., а од кои може да дојде до настанување пожар.

- Неизвестување на вработените и преземање најитни мерки за спасување и за гаснење пожар во случај на пожар.
- Неспроведување на мерките за заштита од пожар како и неизвршување на обврските во врска со заштитата од пожар од вработените во работните простории на Универзитетот.
- Неизвршување на своите обврски на лицата кои работат на Универзитетот.
- Непридржување кон наредбите на раководителот со акцијата за гаснење пожар во случај на пожар.
- Непочитување на мерките за заштита од пожар, или намерно предизвикување пожар и вршење саботажа и опструкции од аспект на заштитата од пожари.

Уреди, технички средства и опрема за заштита од пожари

Член 12

Ректорот на Универзитетот, како носител на заштитата од пожари и експлозија, бара од надлежните службите да обезбедат технички средства и опрема за гаснење пожар за нивниот објект. Видот и количината на уредите и опремата за гаснење пожар треба да одговараат на степенот на опасностите од пожар, пресметано според пожарното оптоварување на Универзитетот по објекти, а се утврдени во Процената на загрозеноста од природни непогоди и други несреќи, Планот за заштита и спасување од природни непогоди и други несреќи и во овој Правилник.

Член 13

Универзитетот располага со соодветни системи, уреди и инсталации за автоматско и рачно откривање и алармирање пожар, уреди и инсталации за детекции, средства за гасење пожари, противпожарни апарати, подземна и сидна хидрантска мрежа и друга противпожарна опрема.

Универзитетот да постави и да обезбеди централен систем во службата за обезбедување за известување на вработените, посетителите и на студентите за настанат пожар и потребата за напуштање на објектот - евакуација, преку разглас во сите објекти и треба да постави панични светла и патокази за евакуација во сите објекти на излезите од просториите и од објектот.

Член 14

Уредите, инсталациите, противпожарните апарати, средствата за гасење се во согласност со прописите, вклучително и со стандардизација.

Член 15

Потребниот притисок и количество вода се обезбедуваат со уред за зголемување на притисокот.

Уредот за зголемување на притисокот е обезбеден со резервен извор на електрична енергија, агрегат кој се наоѓа во објектот 900 и се вклучува автоматски при немање електрична енергија.

Член 16

Хидрантската мрежа не се поставува во објекти или во простории во кои користењето вода како средство за гасење може да предизвика дополнителни опасности или во реакција со некои материји да предизвика пожар или експлозија.

Минимум критериуми и техничка опрема и средства за гасење

Член 17

Под минимални критериуми за сместување и минимална техничка опрема и средства за гасење на пожар во рамките на овој правилник се подразбира минимумот објекти (простории) за сместување на студентите, вработените и опремата и минимумот на противпожарна техничка опрема, алати и средства за гасење пожар и спасување на животот на студентите, вработените и имотот од пожар и потребната количина резерви на соодветната техничка опрема, алати и средства за гасење пожар кои Универзитетот ги поседува.

Член 18

За сместување на студентите и вработените, системите за откривање и алармирање на пожар, техничката опрема, алатите и другите средства за гасење, Универзитетот обезбедува посебни објекти или простории во објекти.

Член 19

Минималната техничка опрема и средствата за гасење пожар се одредуваат според степенот на загрозеност од пожар, видот на објектот што се штити.

Универзитетот располага со следнава техничка опрема:

1. ППА С-9 -148 п;
2. ППА ЦО2-5 -2п; покрај разводните табли
3. ППА С-50-5п
4. ППА ФМ200 5п
5. Подземни хидранти -19 п (неопремени со хидрантска опрема)

Покрај стандардната ПП-опрема и средствата за гасење пожари, Универзитетот треба да обезбеди резервна ПП опрема и средства за гасење пожари.

Напомена:

-за објектите кои немаат стационарни ПП-скали, Универзитетот поседува мобилни ПП-скали

-Еко-кебе за гасење луѓе за секој објект по 5-10 п.

-Хидрантска опрема е сместена во објектот 900.

Член 20

Согласно со техничкиот процес, современиот начин на проектирање и изградба на објекти и со примената на современи материјали за градба, Универзитетот ќе ги применува и ќе ги вградува новите, современи системи, инсталации, опрема и средства за заштита од пожари.

Член 21

Уредите и опремата за гасење се наоѓаат во просториите на објектите, и тоа на најосетливите места, каде што е зголемена опасноста од појава на пожар и тие да бидат видно означени и пристапни.

Хидрантската мрежа е така изградена да има доволна количина на вода во случај на гасење пожар.

Член 22

За почетно гасење пожар, Универзитетот располага со противпожарни хидранти и рачни противпожарни апарати.

Член 23

Службата за обезбедување или одредено лице врши секојдневна визуелна проверка и се грижи за исправноста на ППА, хидрантната мрежа и ПП-хидрантите, за рокот на траењето на противпожарните апарати и на опремата за гасење пожар. При секој настанат дефект на ПП-

хидрантите и на ПП-апаратите за гаснење, потребно е негово отстранување во најкраток можен рок, и тоа полнење, поправка или ремонт од стручни лица.

За секој апарат или уред се води писмена евиденција.

Член 24

Автоматските и рачните јавувачи на пожар и панични светла и статичкиот електрицитет (вземјувањето), се проверуваат еднаш годишно и по потреба.

Громобранската инсталација се проверува на две години или по евентуално оштетување.

Организација за заштита од пожари

Член 25

Заради унапредување и спроведување на превентивни мерки за заштита од пожар, гаснење пожар и спасување лица и имот загрозеани од пожар, се одредува лице или се формира служба за заштита од пожари и експлозии.

Постапка во случај на пожар

Член 26

Секој вработен или друго лице кое ќе забележи непосредна опасност од настанување пожари или ќе забележи пожар, има право и должност да ја отстрани опасноста, односно да го изгасне пожарот, ако тоа може да го стори без опасност за себе или за друго лице.

Доколку вработениот не може сам да ја отстрани опасноста, односно да го изгасне пожарот, должен е веднаш да ја извести Службата за обезбедување на Универзитетот на тел. бр. 044 356 200 и треба да ги даде бараните податоци и да побара помош од вработените кои се во непосредна близина.

Вработениот е должен да пристапи веднаш кон гаснење на пожарот со средствата кои му стојат на располагање (ПП-хидранти, ПП-апарати и сл.)

Пожарот до Противпожарната единица го пријавува Службата за обезбедување на Универзитетот на тел. бр. 193 и дава детали за местото на пожарот, големината на пожарот, правецот на ширење и видот на материјалот што гори, по можност неговата количината и доколку има повредени лица, други детали за бројот на повредените лица (доколку има) и др.

По доаѓањето на противпожарната единица со акцијата за гаснење на пожарот раководи одговорното лице на противпожарната единица за заштита од пожари или друго лице одредено од него.

Службата за обезбедување на Универзитетот, веднаш по приемот на информациите за пожарот треба да ги извести лицата кои се наоѓаат во објектот на Универзитетот и ја започнува акцијата за евакуација и спасување и гаснење на пожарот.

Одговорното лице на противпожарна заштита одлучува колкумина ќе учествуваат во гаснењето на пожарот, а колку во спасување на студентите, вработените и на имотот загрозеани од пожар.

Доколку има потреба, на помош се повикуваат градската противпожарна единица и итна медицинска помош од Тетово.

Вработените кои учествуваат во гаснењето на пожарот должни се да се придржуваат кон наредбите на раководителот со акцијата за гаснење на пожарот.

Вработените кои не учествуваат во гаснење на пожарот должни се по најкус пат, без паника и без да пречат во гаснењето и спасувањето, да го напуштат местото загрозеано од пожар.

Вработените во обезбедувањето на објектот вршат контрола на влезовите во објектот каде што е настанат пожар за лицата и за возилата кои доаѓаат заради гаснење на пожарот, не дозволуваат пристап на неповикани лица во објектите и просториите каде што настанал пожарот и активно учествуваат во одржување на редот и безбедноста за време на пожарот.

Мерки за заштита од пожар и експлозија со кои се отстранува, односно се намалува опасноста од пожари и експлозии

Член 27

Планираните мерки и активности служат за оневозможување: на настанување пожари и експлозии, ограничување на ширењето на пожарот, експлозијата и на последиците, намалување на опасностите, преку системот на превентивни и репресивни мерки.

Член 28

Превентивни мерки кои се планираат и се спроведуваат со просторното и урбанистичкото планирање, а со примена на градежните, техничките нормативи и стандарди при проектирање и изградба на објектите.

Репресивни мерки се активности за откривање, спречување на ширење и за гасење пожари, како и давање помош при отстранување на последиците.

Член 29

Како превентивни мерки за заштита од пожар, во оснос на овој Правилник, се сметаат мерките наведени во: Планот и Процената за заштита и спасување од природни непогоди и други несреќи, Заштита од пожар и експлозија.

Содржината на оваа документација за заштита од пожари се состои од детална анализа и процена на опасностите од пожар и експлозија во однос на намената на објектот, архитектурата, вградениот материјал и применетите конструкции, својствата на материите кои се користат во процесот на работа, својствата на материјалите и материите кои се складираат и начинот и условите на складирање и врз основа на тоа се предвидуваат и се изведуваат мерките за заштита од пожар и експлозија.

Градежно-конструктивни противпожарни мерки

Член 30

Урбанистичките и градежно-конструктивните ПП-мерки, Универзитетот ги применува заради намалување или спречување на опасноста од појава и ширење на пожар и експлозија.

Градежно-конструктивните мерки се дефинирани со проектирање и изведба на противпожарни сектори, противпожарни ѕидови, противпожарни врати и отвори, противпожарни столбишта и отвори и сигурни и брзи патишта за евакуација. Приодот и комуникацијата на Противпожарните возила за гаснење на пожар до секој објект е обезбеден од сите страни на објектите.

При реконструкција или изградба на објектите, Универзитетот ќе пристапи согласно со Законот за изградба и реконструкција.

Електроенергетски и термоенергетски ПП мерки

Член 31

Универзитетот ќе ги применува согласно со законот т.е. со пропишаните мерки и соодветниот начин на изведба на електричните инсталации со што се намалуваат ризиците од настанување и ширење пожар или експлозија.

Член 32

Секој објект има сопствена електроразводна табла од каде што со помош на главен прекинувач се исклучува доводот до сите други разводни табли, командни табли и потрошувачи во објектот.

Главните електроразводни табли се снабдени со автоматски прекинувачи за исклучување на доводот на електрична енергија.

Прекинувачите се поставуваат на достапни места за брзо и лесно исклучување на напонот од вработените во случај на пожари или на друга опасност.

Член 33

За обезбедување континуирано снабдување со електрична енергија на критичните јазли како што се: пумпи за обезбедување вода, сигурносно осветлување, системи за автоматско откривање и јавување пожар, сервер-соба и сл., Универзитетот обезбедува резервни извори на енергија со агрегати.

Член 34

Приклучоците и потрошувачите (во сервер собата или во други објекти), се изведени во сигурносна „S“ изведба согласно со техничките правила и стандарди.

Во објектите и просториите како и во нивните зони на опасност од пожар, во кои има уреди, апарати, инсталации и сл. што може да создадат статички електрицитет, тие се прописно заземјени.

Член 35

Инсталациите, приклучоците, уредите и другите потрошувачи редовно се одржуваат во исправна состојба согласно со техничките прописи и упатствата на производителот како и со правилата на техничката практика.

Член 36

Сите објекти и простории задолжително да се обезбедат со природно или со вештачко проветрување.

Член 37

Сите објекти да се обезбедени со громобранска инсталација за заштита од атмосферски празнења изведена согласно со техничките прописи за громобрани.

Член 38

Заради намалување на опасноста од појава и ширење на пожар предвидени се општи превентивни мерки во форма на знаци за известување, опасност и забрани, знаци за одредување на правецот на движење и излези при евакуација кои видно се поставени во објектите.

Член 39

Мерките за заштита од пожари и експлозии се:

- Избор на материјали, уреди, инсталација и конструкција на објектите со кои ќе се спречи пожар, а можноста од ширење пожар и експлозии ќе се сведе на минимум.
- Изградба на природни патишта и премини, за лесен пристап до објектите.
- Обезбедување доволни количества вода или други средства и уреди за гасење на пожар.
- Забрана на употреба на отворен оган и други извори на палење во објектите и во просториите на УЈИЕ- Тетово, поради кои може да се предизвика пожар или експлозија.
- Забрана за употреба на електрични печки, греалки, плински печки и на други грејни тела како и складирање леснозапаливи материји во работните простории на Универзитетот во кои може да се предизвика пожар или експлозија.
- Во секој објект и на секој кат на воочливи места, да се постави Упатството за евакуација за безбедно напуштање на објектот.

Член 40

Универзитетот е организиран на таков начин што опасноста од пожар и експлозија да биде сведен на минимум.

Во објектите и просториите на Универзитетот каде што се одвива наставата за студентите мора да се постават уреди и опрема за брзо откривање и за гаснење пожар.

Член 41

Електричните, вентилационите, грејните, громобранските и други слични инсталации мора да бидат поставени во согласност со техничките нормативи и стандарди и да се одржуваат во исправна состојба.

Член 42

Уредите, алатите и опремата за гасење пожар да се чуваат на леснодостапни, видливи и определени места за таа намена и тие да се чуваат во исправна состојба.

Член 43

Противпожарните апарати се користат само за гаснење пожар или за обука на вработените. Во сите други случаи противпожарните апарати и опрема не смеат да се користат.

Член 44

По завршувањето на работното време електричните апарати и други уреди кои можат да предизвикаат пожар или експлозија, мора да се исклучат.

3 НАЧИН НА ЗАПОЗНАВАЊЕ НА ВРАБОТЕНИТЕ СО ОПАСНОСТИТЕ ОД ПОЖАР И ЕКСПЛОЗИЈА ПО РАБОТНИТЕ МЕСТА ПРИ СТАПУВАЊЕ НА РАБОТА ИЛИ ПРИ ПРОМЕНА НА РАБОТНОТО МЕСТО

Член 45

Универзитетот ќе ги информира сите вработени и нововработени и студенти за опасностите и превентивните мерки за заштита од пожар и експлозија, како и за правата и обврските од аспект на заштита од пожари и експлозии. Запознавањето и воспитувањето го организира и спроведува Ректорот на УЈИЕ, со претходно утврден и одобрен план, а може да се повика и стручна фирма или лице од страна.

-Запознавањето и воспитувањето од аспект на Заштитата од пожар е право и обврска на секој вработен и присутен и е во интерес на УЈИЕ.

-Запознавањето на вработениот со опасностите се врши на следниов начин:

- Работодавачот е должен на вработениот да му ги даде на увид сите правилници и законски акти со кои се регулира оваа материја.
- Одговорниот на УЈИЕ е должен пред стапување на вработениот на работно место усно да му укаже на опасностите од настанување пожар и експлозија како и да му укаже на неговите права и обврски.
- Одговорниот на УЈИЕ врши укажување на опасностите и последиците кои можат да настанат со несовесно и неправилно ракување со средствата за работа.

4 НАЧИН НА ОБУЧУВАЊЕ НА ВРАБОТЕНИТЕ ЗА УЧЕСТВО ВО ГАСЕЊЕ ПОЖАРИ, ЗА РАКУВАЊЕ СО УРЕДИТЕ, ТЕХНИЧКАТА ОПРЕМА И СРЕДСТВАТА ЗА ГАСЕЊЕ ПОЖАР

Член 46

Вработените во УЈИЕ-Тетово се обучуваат и оспособуваат за спроведување превентивни и репресивни мерки за заштита од пожар, за гасење почетни пожари и за постапка во случај на пожар, како и за спасување и евакуација. Обуката се изведува по пат на теоретско и практично предавање (обука), а потоа и тестирање на секој вработен по работно место кој после позитивното знаење добива уверение (потврда) дека е оспособен од областа за ЗОП. Ако некој од вработените покаже незадоволително знаење при обуката и тестирањето, обуката се повторува во рок не помал од 15 (петнаесет) дена, и доколку и тогаш не покаже задоволително знаење (резултати) се смета дека вработениот не ги задоволува условите за работа.

При обуката треба да е опфатена следнава материја:

1. Услови на горење и гасење;
2. Превентивни мерки за ЗОП и опасности на работното место и
3. Опрема и средства (ППА и хидранти).
4. Спасување и евакуација

-Знаењето од горенаведените области да се проверува еднаш во 2 години.

Вработените да се оспособени за спроведување на превентивните мерки за заштита од пожари и за начинот на употреба на ПП апаратите и хидрантите.

Покрај оспособеноста за гасење, вработените се оспособени и за евакуација на студентите од објектите и просториите на Универзитетот, во случај на пожар и сл.

-Низ објектите и просториите на Универзитетот има панични светла и се поставени табли со патокази за излез за побрза евакуација на луѓето.

-Во случај на појава на пожар веднаш да се исклучи струјата од главната склопка.

5 РАСПОРЕДОТ И ВРЕМЕТО НА ИСПИТУВАЊЕ НА УРЕДИТЕ, ТЕХНИЧКАТА ОПРЕМА И НА СРЕДСТВАТА ЗА ГАСЕЊЕ ПОЖАР

Член 47

Според градежно-конструкциските карактеристики на материјалите, природата и видот на опремата кој се користи при работата, можните видови на пожар се предвидени и се поставени апарати за почетно гасење на пожар.

Гасењето е процес каде што со дејствување на определени средства за гасење, трајно се прекинува согорувањето на запалената материја.

Ефикасното гасење многу зависи од правилно избраните соодветни средства за гасење.

Без оглед на големината на опасноста од настанување пожар, Универзитетот е опремен со најнеопходната опрема за гасење пожари.

Видот и количината на опремата и средствата, неопходни за гасење пожари, се одредуваат врз основа на техничките прописи и нормативи и врз основа на процената за загрозеност од пожар и експлозија.

Ректорот - носителот за заштита од пожари, во чија надлежност е изборот на опремата и средствата за гасење пожари, води сметка при изборот на опремата и таа да одговара на важечките стандарди.

За почетно гасење пожари во објектите и просториите на Универзитетот е обезбедена долунаведената ПП-опрема:

ПП-ХИДРАНТИ: Служат за почетно гасење на пожари со вода. Можат да бидат:

-Сидни хидранти; Подземни хидранти и надземни хидранти: Најчесто се со пречник од ф52, ф75, (ф110 многу поретко).

ВОДА--:Водата може да се употреби со полн млаз, распрскан млаз, водена магла и водена лепеза. С-(ПП прашок): Апарати полнети со универзално средство за гасење почетен пожар. Како средство за гасење се применува хидрофобен прашок, кој се исфрла под притисок и не спроведува електрична струја. Гасат со загушување (истиснување на кислородот од местото на пожарот под 16%. Гасат ел. инсталација и уреди под напон до 1000 волти. Најдобро гаснат горливи материји кои не прават жар.

ЦО2--: Апарати со ЦО2 полнење, се идеални за гасење помали пожари во затворен простор посебно кај електрични инсталации, телефонски централи, компјутерски центри и др.

Член 48

Уредите, инсталациите и противпожарната опрема се сервисираат и се испитуваат најмалку еднаш годишно кога се поставени во собни услови, односно двапати годишно ако се изложени на атмосферски и хемиски влијанија, согласно со техничките нормативи, стандарди и упатства на производителот.

За извршените сервис, преглед, испитување, мерење и калибрирање, овластениот сервис изготвува записник во кој се наведени резултатите од извршените активности.

Член 49

Дефектите на наведената опрема и на инсталациите се отстрануваат во рок кој не е подолг од 2 дена од денот на констатирањето на дефектот. Во исклучителни случаи, поради објективни причини, овој рок се продолжува во согласност со можностите на овластениот сервис кој го врши сервисирањето и на снабдувачот на резервните делови и на опремата.

Стабилни инсталации за автоматско и рачно откривање и за алармирање пожар

Член 50

Стабилните уреди и инсталации за заштита од пожари со автоматско и рачно откривање и алармирање, треба да се инсталирани во објектите, да се изведат согласно со техничките нормативи, стандарди и упатства и со препораките на производителот.

Член 51

Автоматските и рачните уреди и инсталации за откривање и алармирање на пожар да бидат опремени со различни детектори: оптички, термички, јонизациски, детектори на пламен и детектори за мерење концентрација на гас во зависност од опасностите.

Системите за автоматско и рачно откривање и алармирање пожар задолжително да се обезбедени со независен резервен извор на енергија.

Член 52

Рачните и автоматските дојавни системи се проверуваат во однос на исправност еднаш годишно или по потреба.

Противпожарни апарати

Член 53

Противпожарните апарати во Универзитетот се поставуваат во сите објекти, на определени отворени површини и места.

Видот и количината на противпожарните апарати се одредува според класата на пожарот, површината на објектот и според неговото пожарно оптоварување.

На секој противпожарен апарат има контролен картон со потребни податоци.

На телото на апаратот текстуално и сликовито е опишан начинот на употреба.

На секој противпожарен апарат има налепница со ознаки за средството за гасење со кое е наполнет, количината на средството, класите на пожар за кој и е наменет и упатство за активирање.

Противпожарните апарати се поставуваат на видни и леснодостапни места или во непосредна близина на места и опрема со зголемена опасност од појава на пожар, на висина од 1.5 м. од подот до рачката на противпожарниот апарат, а над него се поставува табла со натпис противпожарен апарат (ППА).

Хидрантска противпожарна мрежа

Член 54

Објектите и определените отворени површини на Универзитетот се обезбедени со подземна надворешна хидрантска мрежа, која претставува збир на градежни објекти и уреди со кои водата од изворот на снабдување се доведува со цевоводи до хидрантските приклучоци кои се користат за непосредно гасење пожари.

Бројот на хидрантски приклучоци и количеството на вода се определени според степенот на отпорноста МКС.У.11240 и според категоријата на работниот процес според загрозеноста од пожар.

Член 55

Околу објектот што се штити од пожар се поставуваат надземни хидранти.

Надворешните хидранти се со пречник од 80mm или 100mm. Пречникот на цевоводот да не е помал од 100 mm, а минималниот динамичен притисок да не биде помал од 2.5 бари.

Хидрантите се достапни во секое време, се означуваат со таблици, се поставуваат на начин на кој ќе се спречи нивно замрзнување или оштетување. Секој хидрант има свој орман за сместување на потребната опрема.

Во објектот 900 се наоѓа следнава опрема: црева ф52 мм 15м (тип С) - 4парчиња, млазница со вентил ф52 - 2парчиња, клуч за спојка „Ц“ - 1парче и универзален клуч за спојки - А,Б.Ц - 1 парче и клуч за хидрант „Т“ четворка 24/34 - 1 парче.

Член 56

Потребниот притисок и количество на вода се обезбедуваат од резервоар со уред за зголемување на притисокот.

Уредот за зголемување на притисокот е обезбеден преку резервен извор на електрична енергија.

Член 57

Хидрантската мрежа треба да се постави во објекти каде што водата се користи како средство за гасење пожар.

Член 58

Посебна надворешна хидрантска мрежа со подземни хидранти е поставена на Универзитетот, која е под постојан притисок од 2,5 бар, а највисокиот притисок во хидрантската мрежа не смее да помине 7 бари.

Член 59

Еднаш годишно се прави испитување на исправноста на целата противпожарна инфраструктура: ПП-апаратите, хидрантската мрежа, противпожарните хидранти и ПП-хидрантските црева, млазниците и косите вентили, како и притисокот во нив.

Воедно да се врши редовна проверка на уземјувањето на ел. уреди. Проверката и испитувањето на исправноста на громобранската инсталација се вршат на секои две години, а по потреба и почесто (во случај на механички оштетувања, олабавување и сл).

Член 60

ПП-апаратите треба да бидат распоредени на сите критични и видни места и истите видно да се означени со табла „ППА“, и да не се преместуваат. Противпожарните апарати мора да бидат поставени на место каде што непречено и по најбрз пат можат да бидат користени. Нивното поставување не смее да биде повисоко од 1,5 м височина, сметајќи од подот

Внатрешна контрола

Член 61

Внатрешната контрола ја врши, службата за обезбедување на Универзитетот или за тоа назначеното лице за против пожарната заштита и ги има следниве права и должности:

-Врши целосен увид врз примената на употребата на целокупната опрема и на средствата за заштита од пожар.

-Го контролира чувањето, користењето и одржувањето на средствата за заштита од пожар.

-Врши контрола во другите простории, заради применување и спроведување на прописите и превентивните мерките за заштита од пожар, согласно со Процената и со Планот за заштита и спасување од природни непогоди и други несреќи и со Елаборатот (Проектот) за заштита од пожари, експлозии и опасни материи.

-Предлага измени и дополнување на Процената на загрозеност и на Планот за заштита и спасување и на Правилникот за заштита од пожар и експлозии и други акти од оваа област.

-Врз основа на утврдените недостатоци во смисла на заштита од пожар, најмалку еднаш во месецот прави записник (известување) нив, а во него ги изнесува мерките и рокот за отстранување на појавените недостатоци (наоди, препораки, рок за нивно отстранување, предлози за санкции и награди и др).

6 ПРЕОДНИ И ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ

Член 62

Сите вработени и студенти на Универзитетот се должни да се придржуваат кон одредбите на овој Правилник и да ги спроведуваат пропишаните мерки за заштита од пожар.

Член 63

За некои работи кои не се опфатени во овој Правилник ќе важат одредбите од Законот за пожарникарство на РМ.

Член 64

Овој правилник стапува на сила на денот од неговото донесување.